

vejende Del af Befolkningen, saaledes som de fremtræde i dette Forslag. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale det høje Ting at fremme det foreliggende Forslag ved at stemme for de Ændringer, som ere stillede af Flertallet.

Borghjerg: Tre Gange er der fra socialdemokratisk Side fremsat Forslag om Nedsættelse af en Grundlovskommission til Udarbejdelse af en helt ny Forfatning paa demokratisk Grundvold, første Gang i Sommersamlingen 1909, derefter i Efteraaret 1909 og endelig nu sidste Efteraar. Men endnu i alt Fald har dette Forslag ikke vundet Tilslutning fra anden Side. Der var paa et vist Tidspunkt nogen Tendens, syntes jeg, i Højre eller en Del af Højre til at yde det sin Tilslutning. Det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) udtalte i Fjor Efteraar, at han i Grunden sympatiserede med vort Kommissionsforslag. Ganske vist ønskede han Kommissionen noget anderledes sammensat og dens Opgave noget anderledes stillet, men han kunde i og for sig sympatisere dermed. Jeg ventede da i Løbet af forrige Rigsdagssamling en Tilslutning fra den Side. Den kom ikke. Jeg lyste atter i Vinter, ved Sagens første Behandling, efter Tilslutning fra Højres Side. Jeg erklærede mig paa min Gruppes Vegne villig til at forhandle om en anden Form for Kommissionen, hvis man derved kunde naa en Tilslutning fra Højres Side. Men der er ikke kommet nogen saadan Tilslutning. Paa nærværende Tidspunkt maa vi altsaa betragte det som ganske haabløst at faa vort Kommissionsforslag ført videre.

Jeg anser det imidlertid ikke for særlig klogt af Højre ikke at gøre Alvor af de Tanker, der dog i hvert Fald antydningvis ere fremsatte fra visse Højremænds Side. Den ærede Ordfører oplæste for et Øjeblik siden noget af en Artikel, der stod i „Nationaltidende“ i Gaar, en ikke uinteressant Artikel, som jeg ogsaa har lagt Mærke til. Den ærede Ordfører oplæste ikke Slutningslinierne, og jeg kunde da have Lyst til at supplere hans Citering med disse Linier, der burde paahøres med Opmærksomhed af alle Højremænd i denne Sal, af alle Højremænd i det hele taget. De lyde saaledes: „Vi staa nu over for eet af to *enten* at tage en Forhandling med Venstre op om en samlet Forfatningsreform for at opnaa Forholdstalsvalget til Folketinget i Tillid til, at det Landsting, vi nu kunne faa gennem Forhandling med Venstre, i hvert

Tilfælde ikke bliver ringere end det Landsting, der bliver *os dikteret* den Dag, Konservatismen ogsaa er gjort magtesløs i Landstinget, *eller* at lægge Hænderne i Skødet og lade Udviklingen gaa sin Gang, indtil den Dag oprinder, hvor vi som Mindretal i begge Ting ikke kunne være med til at skrive den nye Forfatning og heller ikke hindre noget“.

Det er det Horoskop for Højre, som et Højreblad stiller: enten maa det nu straks indlade sig paa en Forhandling ikke blot om Forholdstalsvalg til Folketinget, men ogsaa om Landstingets Omdannelse, eller ogsaa maa det lade alting gaa sin skæve Gang, indtil det Øjeblik i en nær Fremtid kommer, at det intet kan uden at se demokratiske Ideer bane sig Vej til Sejr. Det er Højre, der stiller dette Horoskop for Højre. Højres Repræsentant i Grundlovsudvalget har valgt det sidste Alternativ, nemlig at sidde med Hænderne i Skødet og indtil det stereotype, ja, næsten indtil det monomane gentage: Forholdstalsvalg, Forholdstalsvalg, Forholdstalsvalg, og ikke noget som helst andet, skønt det i Virkeligheden fra alle Sider er erkendt, at Forholdstalsvalg faas ikke, uden at samtidig Landstinget omdannes.

Forfatningssagen vokser Aar for Aar og med rivende Fart. Den Tale, vi nu hørte af den ærede Ordfører (Slebsager), og de Bemærkninger, der findes i Betænkningen fra et Flertal, spændende lige fra den yderste moderate Fløj til det ærede Medlem, sige, at den store Forfatningsrevision maa komme i en forhaabentlig nær Fremtid. Disse Udtalelser vise noksom, af hvilken Grund Forfatningssagen, een Gang sat paa Dagsordenen, ikke kan tages ud igen. Den vokser med rivende Fart. For Højre gælder den gamle Historie om de sibyllinske Bøger; hvert Aar de lade gaa uden at bruge den belejlige Tid, blive disse Bøger dyrere for dem. At Forfatningssagen vokser fra Aar til Aar, fremgaar alene af den lille, men ganske interessante ydre Omstændighed, at det stadig bliver flere Grundlovsparagraffer, der inddrages. Stadig kommer der nye til. I 1905 begyndte vi med een Grundlovsparagraf, § 32, og den daværende Konseilspræsident tog det højtidelige Løfte af alle Gruppeordførere i denne Sag ikke at drage nogen som helst anden Grundlovsparagraf ind, ellers vilde han slet ikke røre ved Sagen. Og han fik det Løfte. Men allerede i 1909 voksede Kravene, Tiden modnedes, og andre Grundlovsparagraffer toges med ind. I Efteraaret kom